

Rokodelska akademija 2

Kézműves Akademia 2

Glasiło projekta Projekthíradó
Letnik V, št. 2, december 2013 V. évfolyam, 2. szám, 2013 december

Rokodelstvo – priložnost za ranljive ciljne skupine

Rokodelstvo in druge tradicionalne dejavnosti na podežlju so del naravne in kulturne dediščine podeželja, prispevajo k pestrosti ponudbe na podežlju in so kazalniki našega odnosa do kulturne dediščine.

Zaposlitvene možnosti na podežlju so majhne, še manjše možnosti za zaposlitev pa imajo invalidi. Priložnosti zaposlovanja se vedno bolj kažejo v alternativnih dejavnostih, med drugim tudi v rokodelstvu, kjer s pravim pristopom najdejo svoje mesto tudi invalidi. S pomočjo rehabilitacije in podpornega mentorstva razvijajo svoje potenciale ter spretnosti, s čimer prispevajo k dvigu samozavesti, pripadnosti okolju in socialni vključenosti in nenazadnje tudi k pridobivanju dohodka iz tega naslova. Izkušnje kažejo, da so invalidne osebe ob primerni podpori zelo delavne, ustvarjalne in lahko veliko prispevajo k družbi.

Rokodelske dejavnosti je smiselno uvajati v okviru rednega izobraževalnega programa, v obliki krožkov ali drugih aktivnosti pri šolajoči mladini, tudi pri otrocih s posebnimi potrebami, saj le-te pozitivno vplivajo na razvoj njihove motorike, ročnih spretnosti in komunikacije.

V okviru projekta AC2 smo, med drugim, razvili tudi program za ranljive ciljne skupine, in sicer za šolajočo mladino s posebnimi potrebami. Program smo v okviru projekta tudi pilotno preverili. Izkušnje kažejo, da tovrstna »terapija« pozitivno vpliva na ohranjanje in razvijanje motorike, ustvarjalnost pri otrocih, bogati njihov prosti čas in možnosti medsebojnega povezovanja.

Ranljive ciljne skupine - invalidi, osebe s posebnimi potrebami - v rokodelskih dejavnostih odkrivajo svoje potenciale, ki jih lahko s pomočjo dejavnosti razvijajo. Potreben je primeren pristop k prenosu znanj, osvajanju veščin, razumevanju in poznavanju sposobnosti posameznika.

Vključevanje invalidov in drugih ranljivih skupin v različne dejavnosti, podjetja in dogodke v družbi je pomembno sprejemati, saj nas njihova drugačnost bogati in uči sprejemati drug drugega.

Dragica Horvat, Pomelaj

Kézművesség – esély a hátrányos helyzetű célcsoportoknak

A vidéki kézművesség és egyéb hagyományos tevékenységek a vidék természeti és kulturális örökségének részét képezik, hozzájárul a vidéki kínálat gazdagításához, ugyanakkor pedig a kulturális örökségünk iránti viszonyunkat is hűen letükrozi.

Vidéken, különösen a rokkantak, illetve megváltozott munkaképességűek számára, kevés a munkahely. Éppen ezért egyre nagyobb jelentőséggel bírnak az alternatív tevékenységek, köztük a kézművesség, ahol megfelelő hozzáállással, ezek az emberek is dolgozhatnak. Rehabilitációval és támogató mentori segítséggel fejleszthetik saját képességeiket, ily módon erősítik önbizalmukat, közösségi hovatartozásukat és élményüket, ugyanakkor bevételekhez is juthatnak. A tapasztalatok azt mutatják, hogy megfelelő támogatás mellett, a rokkant személyek rendkívül szorgalmasak, kreatívak és gazdagítják a közösséget.

Ésszerű a kézműves tevékenységeknek a rendes oktatási programokba történő bevezetése, akár szakkörök, akár egyéb, a tanuló ifjúság, beleértve a speciális igényű gyerekek számára is szervezett egyéb tevékenységek formájában, mivel ezek kedvezően befolyásolják kéz ügyességüket, valamint a motorikus és kommunikációs képességeiket.

Az AC 2 projekt keretén belül, többek között a hátrányos helyzetű csoportoknak, pontosabban a speciális igényű iskolás gyerekek számára is kidolgoztunk egy programot, amelyet kísérleti jelleggel, meg is valósítottunk. Tapasztalataink azt mutatják, hogy az ilyen jellegű „terápia” kedvezően befolyásolja a motorikus képességek megőrzését és fejlesztését, valamint a gyerekek kreativitását, gazdagítja szabadidejüket és a társasági életük lehetőségeit is.

A hátrányos helyzetű célcsoportok – a rokkantak és a speciális igényű személyek a kézműves tevékenységek által felfedezik saját képességeiket, amelyek éppen a kézművesség által, továbbfejleszthetők. Ugyanakkor az ismeretek átadásánál, a képességek elsajátításánál, értelmezésénél fontos a megfelelő hozzáállás és az egyéni képességek ismerete.

Mivel a másság gazdagít, fontos a rokkantak és egyéb hátrányos helyzetű csoportok bevonása a különböző tevékenységekbe, vállalkozásokba és eseményekbe. Ezáltal ugyanis megtanuljuk elfogadni a másságot.

Dragica Horvat, Pomelaj szövetkezet

Promocija projekta na 46. MOS v Celju

V septembru 2013 je vodilni partner skupaj s predstavniki Pomelaja in Zavoda Marianum Veržej skrbel za promocijo projekta AC 2 na 46. Mednarodnem obrtnem sejmu v Celju. Na predstavitvenem prostoru smo obiskovalce informirali o naših aktivnostih, ki potekajo na projektu, predstavljali izobraževalne programe ter usposabljanja, ki smo jih do sedaj že oblikovali in jih bomo do konca projekta še izvajali, seznanjali z obstoječo ponudbo rokodelcev na čezmejnem območju ter povabili, da obišečejo promocijsko-informacijske centre ter podrobneje spoznajo kulturno dediščino naših krajev.

V okviru spremljevalnega sejemskega programa smo za obiskovalce pripravili tudi številne promocijske rokodelske delavnice, v katerih so lahko udeleženci ustvarjali z glino in se naučili pletarskih spretnosti.

Mateja Rus, vodja projekta, Občina Veržej

Projekt promóció a celjei 46. MOS vásáron

A vezető partner, a Pomelaj és a Zavod Marianum Veržej képviselőivel együtt gondoskodott az AC 2 projekt promóciójáról, a 46. Nemzetközi Kisipari Vásáron, Celjében. A kiállítótéren tájékoztattuk a látogatókat a projekt keretén belül végzett tevékenységeinkről, bemutattuk a már kidolgozott, és a projekt befejezéséig megvalósítandó képzési programjainkat, ismertettük a határon átnyúló térségben működő kézművesek kínálatát, és meghívtuk a látogatókat, látogassanak el a promóciós-információs központjainkba és közelebből is ismerjék meg is vidékük kulturális örökségét.

A vásári kísérőrendezvények keretén belül számos promóciós kézműves műhelyfoglalkozást is szerveztünk, amelyeken a résztvevők agyagból alkothattak, illetve megismerkedhettek a szálás anyag fonásának alapjaival.

Mateja Rus, projektvezető, Veržej Önkormányzata

Sejem MOS Celje, september 2013

Nemzetközi Kisipari Vásár Celje, 2013. szeptember

Foto/fénykép: Ivan Kuhar

5. Koordinációs szejnjanje projektnege sveta AC 2, oktobar 2013

Az AC 2 projekt 5. projektirányító-bizottsági koordinációs találkozója, október 2013

Foto/fénykép: Ivan Kuhar

5. Koordinációs srečanje projektnege sveta AC 2

Vtorek, 22. 10. 2013, smo se projektne partnerji zbrali na Gradu na Goričkem, kjer je potekalo že 5. Koordinacijsko srečanje projektnege sveta. Na srečanju smo obravnavali delovno uspešnost v preteklem obdobju in načrtovali aktivnosti, ki nas čakajo do zaključka projekta. Večjo pozornost smo namenili promocijskim tiskovinam, ki jih bomo predstavili v januarju v okviru sejma Alpe Adria, ter samemu načrtovanju turističnih paketov. Beseda je tekla tudi že o pripravi konference ob zaključku projekta, ki jo načrtujemo ob koncu maja 2014.

Mateja Rus, vodja projekta, Občina Veržej

Az AC 2 projekt 5. projektirányító-bizottsági koordinációs találkozója

A projektpartnerek 2013. október 22-én, kedden, a goričkói Grad várában gyűltünk össze a Projektirányító Bizottság 5. koordinációs értekezletén, amelyen elemeztük az eltelt időszak eredményeit, valamint szóltunk azokról a tevékenységekről, amelyeket a projektzárásig még meg kell valósítanunk. Kiemelt figyelmet szenteltünk azoknak a promóciós nyomtatványoknak, amelyeket jövő év januárjában, az Alpok Adria vásáron kívánunk bemutatni, valamint részletesen megbeszéltük az üdülősomagok tervezésével kapcsolatos teendőinket. Úgyszintén megkezdjük a 2014. május végére tervezett záró konferenciánk előkészületeit is.

Mateja Rus, projektvezető, Veržej Önkormányzata

Posvet »Nacionalne poklicne kvalifikacije – druga pot do kvalifikacije«

Uspesno gospodarstvo in na znanju temelječa družba je pogojena z vseživljenjskim učenjem, s permanentnim pridobivanjem novih znanj, spretnosti in zmožnosti, potrebnih na delovnih nalogah, za uspešno osebno življenje in delovanje v okolju. V Sloveniji je že dobro desetletje razvit sistem ugotavljanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij, ki omogoča dokazovanje usposobljenosti na javno veljaven način in predstavlja fleksibilen pristop k pridobivanju poklicnih kvalifikacij glede na potrebe trga dela. Center RS za poklicno izobraževanje je v tem sistemu osrednja institucija, zadolžena, da pripravlja strokovne podlage in vodi ustrezne postopke pri pripravi nacionalnih poklicnih kvalifikacij. Nacionalne poklicne kvalifikacije so seveda tudi pomemben del projekta AC 2, saj smo v sklopu ene izmed aktivnosti v času trajanja projekta pripravili tri nove NPK-je in sicer:

- Okraševalec / Okraševalka jajc
- Vitražist / Vitražistka
- Izdelovalec / Izdelovalka vezenin

Z namenom zagotavljanja še večje kakovosti v sistemu nacionalnih poklicnih kvalifikacij je Center RS za poklicno izobraževanje v letošnjem letu pripravil analizo povpraševanja po poklicnih kvalifikacijah na trgu dela, pregled razvoja poklicnih kvalifikacij na področju izobraževanja in na področju certificiranja ter spremljavo sistema NPK na izbranih področjih.

V ta namen je Center RS za poklicno izobraževanje 4. novembra 2013, na Brdu pri Kranju organiziral »Posvet o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah - druga pot do kvalifikacije«, kjer je vsem, ki kakor koli sodelujejo pri razvoju ali izvajanju nacionalnih poklicnih kvalifikacij predstavil rezultate omenjenih analiz.

Aleksandar Sladojević, Center RS za poklicno izobraževanje

Posvet »Nacionalne poklicne kvalifikacije – druga pot do kvalifikacije«, november 2013

A „Nemzeti szakképesítési rendszer – másik út a szakképesítéshez“ tanácskozás, november 2013

Foto/fénykép: arhiv CPI

A „Nemzeti szakképesítési rendszer – másik út a szakképesítéshez” tanácskozás

A sikeres gazdaság és a tudásalapú társadalom alapvető feltétele az élethosszig tartó tanulás, a sikeres életpályát és életkörülményeket biztosító munkakörökhöz szükséges új ismeretek és képességek iránti folyamatos nyitottság. Szlovéniában már jó egy évtizede működik a nemzeti szakképesítés rendszere, amely lehetővé teszi, hogy a munkaerő-piaci igényeknek megfelelően, a különböző úton megszerzett tudásunkat és képességeinket hivatalosan is elismerjék. A rendszer központi intézménye a Szlovén Köztársaság Szakképzési Központja, amelynek feladatai közé tartozik a nemzeti szakképesítésekhez szükséges szakmai alapok elkészítése és a képzési rendszer működtetését segítő eljárások vezetése. A nemzeti szakképesítések az AC 2 projekt keretén belül is fontos szerepet töltenek be, hiszen a projekt megvalósítási idejében, az egyik tevékenységi munkacsomagban három új nemzeti szakképesítést (NPK) készítettünk el, és pedig:

- Hímes tojás készítő
- Vitrázskészítő
- Hímző

A nemzeti szakképesítési rendszer minőségi javítása érdekében, a Szlovén Köztársaság Szakképzési Központja az idén felmérést készített a munkaerő-piaci igényekről, valamint a nemzeti szakképesítések fejlődéséről az oktatásban és a tanúsítási rendszerben, ugyanakkor egyes területeken, nyomon követte az nemzeti szakképesítési rendszer megvalósulását is.

A fenti célok elérése érdekében, a Szlovén Köztársaság Szakképzési Központja 2013. november 4-én, Brdo pri Kranju helyszínen megszervezte a „Nemzeti szakképesítési rendszer - másik út a szakképesítéshez” című tanácskozást, amelyen bemutatta az említett felmérés eredményeit mindazoknak, akik bármilyen módon részt vesznek a nemzeti szakképesítési rendszer fejlesztésében és megvalósításában.

Aleksandar Sladojević, a Szlovén Köztársaság Szakképzési Központja Kutatási és Fejlesztési Stratégiai Központjának vezetője

Junija 2013 se je začelo enoletno usposabljanje z naslovom „Mojster poučuje“, v okviru katerega 15 mladih udeležencev spoznava skrivnosti trinajstih rokodelskih poklicev. Usposabljanje počasi prihaja do polovice, mladi so postali veliko bolj spretni in so že поблиže spoznali nekatere rokodelske poklice. (O osebnih izkušnjah in doživetjih lahko preberete v posebnem članku).

V preteklem obdobju se je društvo Hegypásztor Kör osredotočilo na počitniške pakete, ki se pripravljajo v okviru projekta in izvajalo aktivnosti v povezavi s temi paketi.

Prvi korak pri pripravi počitniških paketov je bila izvedba ankete med rokodelci na osnovi vprašalnika, ki so ga projektni partnerji pripravili skupaj. Veliko pozornosti je Hegypásztor Kör namenil temu, da so rokodelci osebno odgovarjali na vprašanja, saj so izpraševalci pri osebnih stikih z rokodelci pridobili informacije tudi o osebnosti posameznega rokodelca. V okviru ankete smo se povezali s 121 rokodelci, izmed katerih smo morali izbrati tiste, s katerimi bomo lahko sodelovali pri izvajanju programskih paketov.

Samo anketiranje je prikazalo dokaj heterogeno podobo stanja. Večina vključenih rokodelcev območja razpolaga z globokim poklicnim znanjem, imajo tudi veliko izkušenj v poklicu, ki ga opravljajo, kljub temu pa njihov dom oziroma delavnica ni primeren za sprejem obiskovalcev oziroma prenos znanja na zainteresirane. Med rokodelci so v največji meri zastopani starejši (blizu 60 %) in je delež mladih v teh poklicih skorajda zanemarljiv (7 %). Posledica te starostne strukture pa je, da je zelo malo aktivnih rokodelcev ki obvladajo katerega od tujih jezikov.

V luči teh ugotovitev smo morali znova pretehtati, na kak način lahko rokodelce vključimo v izvajanje počitniških programov. Ena od možnosti je, da v osrednje počitniške pakete umestimo večje ustvarjalne – rokodelske hiše projektne območja in sem povabimo ne le obiskovalce, ki se zanimajo za rokodelstvo, temveč tudi rokodelce same, ki jim lahko v teh rokodelskih centrih zagotovimo vse pogoje za prenos znanja in za promocijo svoje dejavnosti.

Del počitniških paketov bo segal čez mejo, kar zahteva poglobljeno sodelovanje s slovenskimi projektnimi partnerji. Delo nam je oteževalo tudi dejstvo, da so okoliščine rokodelcev, ki delujejo na različnih straneh meje, dokaj različne, kar pomeni, da ni bilo lahko najti stičnih točk za vzpostavitev enotnih in vsebinsko ustreznih počitniških paketov. Kljub temu pa smo na usklajevanjih prišli do konsenza, ki bo v pripravo in izvajanje počitniških paketov omogočil vključitev rokodelcev z obeh strani meje.

Istočasno je Hegypásztor Kör izdelal tudi marketinško strategijo. Gre za dokument, ki bi naj rokodelcem in njihovim izdelkom pomagal do čim širše tržne prisotnosti in trženja izdelkov.

Glede na to, da bo končna različica tega dokumenta pripravljena skupaj s slovenskimi partnerji, bo pri zainteresiranih ustvarila čezmejne učinke.

Vse nadaljnje aktivnosti Hegypásztor Kör se bodo naslanjale na nastajajoče počitniške pakete. Začelo se bo skupinsko in individualno usposabljanje ponudnikov storitev in rokodelcev, ki bodo vključeni v posamezne pakete. V okviru usposabljanja želimo razvijati kompetence, ki jim bodo v pomoč pri izvajanju počitniških paketov. Načrtujemo 2 skupinski usposabljanji in vsaj 20 individualnih svetovanj. Ugotoviti želimo, katera so področja, kjer ponudniki storitev najbolj potrebujejo razvijanje kompetenc, pa naj gre za komuniciranje, izobraževanje ali podjetništvo. Z namenom promocije počitniških paketov bomo pripravili letake oziroma organizirali tri strokovne ekskurzije, na katere bomo povabili predstavnike tiska, šol in turističnih organizacij.

Do sredine leta 2014 bomo počitniške pakete predstavili na petih tematskih dnevih, ki jih želimo tako terminsko kot krajevno povezati z večjimi sejmi, saj bomo tako postali prepoznavni v širši javnosti.

Hegypásztor Kör je v preteklem obdobju poročanja sodeloval na 5. koordinacijskem sestanku projektnih partnerjev na Gradu, kjer so projektni partnerji poročali o opravljenih aktivnostih, izmenjali izkušnje in dobre prakse. Ena najpomembnejših ugotovitev srečanja je bila, da so dosedanje aktivnosti in investicije sprožile proces, ki je nepogrešljiv za obstanek in dolgoročni razvoj rokodelstva v teh prostorih. Zato je treba z začetim delom nadaljevati, morebiti z nadgradnjo sedanjega projekta, kar bo potrebno še usklajevati.

25. novembra so se madžarski projektni partnerji v Oszkóju srečali s slovenski partnerjem PRA in usklajevali o vsebini čezmejnih počitniških paketov. Na osnovi usklajevanj bodo do sredine januarja 2014 pripravljene programski paketi, na osnovi katerih bo Hegypásztor Kör izvajal svoje še preostale projektne aktivnosti.

Eszter Baranyai, Hegypásztor Kör

Usposabljanje »Mojster poučuje«, 2013

„Tanít a mester” képzés, 2013

Foto/fénykép: arhiv HPK

A Hegypásztor Kör tevékenységei az elmúlt időszakban

2013. júniusában megkezdődött az egy éves „Tanít a mester” képzés, melyben 15 fiatal résztvevő ismerkedik 13 kézműves szakma rejtelmeivel. A képzés lassan a feléhez közeledik, a fiatalok sokat ügyesedtek, már több mesterséggel behatóbban is megismerkedtek. (Az egyik résztvevő személyes tapasztalatait és élményeit külön cikkben olvashatják.)

Az elmúlt időszakban a Hegypásztor Kör a projekt keretében megvalósítandó üdülési programcsomagok összeállítására és az ezekkel összefüggésben lévő feladatok megvalósítására fókuszált.

Az üdülési programcsomagok kidolgozásának első lépése a térség kézműveseinek lekérdezése volt, egy, a projektpartnerek által közösen kidolgozott kérdőív alapján. A Hegypásztor Kör nagy figyelmet fordított arra, hogy a kézművesek személyesen válaszoljanak a kérdésekre, hiszen így a kérdezőbiztosok a személyes kontaktus révén a kézművesek személyiségéről is nyertek információkat. A lekérdezés során 121 kézművessel vettük fel a kapcsolatot, közülük kellett kiszűrniünk azokat, akikkel a programcsomagok megvalósítása során együtt tudunk/akarunk dolgozni.

A lekérdezés nagyon vegyes képet mutatott. A térségben élő kézművesek egy része nagyon nagy szakmai tudással, munkája komoly hagyományokkal rendelkezik, otthona vagy műhelye mégsem alkalmas arra, hogy ott vendéget fogadjon, vagy tudását továbbadja. A kézművesek között a nyugdíjas korúak magasan reprezentáltak (közel 60%), a fiatalabb korosztályok jelenléte pedig elenyészőnek mondható (7%). Az életkori sajátosságokból sajnos az is következik, hogy az aktív kézművesek nagyon kis százaléka beszél bármilyen idegen nyelvet.

Ennek fényében át kellett gondolnunk, milyen megoldások vannak a kézművesek bevonására az üdülési programcsomagok fejlesztésének folyamatába. Ennek egyik lehetséges útja, hogy a programcsomagok középpontjába a projekt térségének nagyobb kézműves alkotóházait állítjuk, és ide vonzzuk be nemcsak a kézművesség iránt érdeklődő turistákat, hanem azokat a kézműveseket is, akik a jól felszerelt alkotóházakban minden feltételt megtalálnak ahhoz, hogy tudásukat átadhassák, ugyanakkor saját munkáikat is népszerűsíthessék.

A programcsomagok egy része határon átnyúló formában kerül kialakításra, ami komoly együttműködést kívánt a szlovén partnerekkel. A munkát nehezítette, hogy egészen má-

sok a kézművesek körülményei a határ két oldalán, ezért nem volt egyszerű megtalálni azokat a kapcsolódási pontokat, melyek alapján egységes, tartalmas csomagokat lehet összeállítani. Az egyeztetések során aztán sikerült olyan konszenzusra jutni, amely a határ mindkét oldalán biztosítja a kézművesek bevonását a csomagok megvalósításába.

Mindeközben a Hegypásztor Kör részéről elkészült egy marketing stratégia is. Ez a dokumentum a kézművesek piacra jutását, termékeik értékesítését hivatott segíteni. Ez az anyag szintén határon átnyúló formában kerül majd az érintettek kezébe, hiszen a szlovén partnerekkel együtt készül el ennek végleges verziója.

Amint elkészül az összes üdülési programcsomag, a Hegypásztor Kör további tevékenységei ezekre épülnek. Megkezdődhet a csomagokban résztvevő kézművesek és programszolgáltatók csoportos és egyéni képzése, melynek keretében igyekszünk támogatni őket olyan kompetenciák átadásával, amelyek a csomagokban való részvételüket fogja segíteni. 2 csoportos és legalább 20 egyéni tanácsadást szervezünk számukra. Igyekszünk feltérképezni, hogy az egyes programszolgáltatóknak mely területeken van szükségük kompetenciafejlesztésre, legyen az a kommunikáció, az oktatás vagy a vállalkozásvezetés terén. A programcsomagok népszerűsítésére szórólapot készítünk, illetve a programcsomagok bemutatására 3 szakmai tanulmányutat szervezünk, amelyre a sajtó, az iskolák, illetve a turizmus szakmai képviselőit várjuk.

A programcsomagokat 2014. közepéig 5 alkalommal tematikus témanapokon mutatjuk be, ezeket igyekszünk egyéb, nagy látogatottságú vásárok, bemutatók időpontjához és helyszínéhez kapcsolni, ezáltal is minél szélesebb réteghez eljuttatni az információkat.

Az elmúlt időszakban a Hegypásztor Kör részt vett a projekt V. koordinációs értekezletén

Usposabljanje »Mojster poučuje«,
2013

„Tanít a mester” képzés, 2013

Foto/fénykép: arhiv HPK

Grad-ban, ahol a projektpartnerek beszámoltak az elvégzett tevékenységekről, megosztották egymással tapasztalataikat, és jó gyakorlataikat. A találkozó egyik konklúziója, hogy az eddig elvégzett tevékenységek és beruházások egy olyan folyamatot indítottak el, amely nélkülözhetetlen a kézműves tevékenységek fennmaradása és hosszú távú fejlesztése érdekében. Ezért a megkezdett munkát folytatni kell, esetlegesen a projekt folytatásával, ennek kereteit tisztázni szükséges.

A PRA szlovén partnerrel Oszkóban találkoztak a magyar partnerek november 25-én, hogy a határon átnyúló programcsomagok tartalmát egyeztessék. Ezek alapján 2014. január közepéig elkészülnek a programcsomagok, amelyekre a Hegypásztor Kör további, a projektben még fennmaradó tevékenységei épülnek.

Baranyai Eszter, Hegypásztor Kör

»Mojster poučuje« – Rokodelska akademija z očmi udeleženke

Ze od otroštva imam rada ročna dela. V vrtcu se je moja kreativnost začela s šivanjem oblekic za lutke in peko peciva, česar me je naučila moja potrpežljiva babica. Pri desetih letih sem že samostojno pletla in šivala večino svojih oblek. Medtem ko so nastajale obleke, sem se napolnila ob procesu ustvarjanja.

Kakor so minevala leta, sem spoznavala različne rokodelske tehnike, vendar sem se vedno želela preizkusiti v lončarjenju, pa mi to nikakor ni uspelo. Dejansko je prav to bilo odločilnega pomena, da sem se prijavila na Rokodelsko akademijo: končno se bom lahko preizkusila tudi v ustvarjanju z glino.

Nestrpno sem pričakovala prvo srečanje z vretenom. Seveda pa sem morala malce počakati, saj smo ob spoznavanju učnega gradiva Rokodelske akademije prej spoznavali različne materiale in tehnike. Na primer tehniko izdelovanja predmetov iz papirja in vlivanje sveč. Obe aktivnosti sta mi bili v neskončno veselje. Prav tako sem uživala ob šivanju igrač iz tekstila, še posebej pri izdelovanju lutk iz nogavic. Še posebej sem ponosna na svoj izdelek, na fantiča, ki ima glavo iz stiropora, Pepeta.

Nikoli prej nisem imela priložnosti za tako celovito pristopati k stvari, tako mi izdelovanje igrač bilo popolnoma neznano. Že med delom pa sem bila prijetno presenečena, saj mi je to

opravilo dalo neverjetno veliko veselja.

Tudi pletenje iz slame in šibja sta mi bila pred Rokodelsko akademijo popolna neznanka. Zdaj pa sem se tako zaljubila v te dejavnosti, da sem z njimi sklenila tudi samostojno nadaljevati. V Oszkóju, pri društvu Hegypásztor Kör lahko nabavim slamo, saj se oni ukvarjajo prav s pridelovanjem ržene slame, ki je najbolj primerna za izdelavo rokodelskih izdelkov. V svojem vrtu pa bom spomladi posadila vrbo, da bom imela svoj material za pletenje košar.

Praviloma dajem prednost uporabnim predmetom, še posebej tistim, ki jih sama izdelujem. Okrasni predmeti me ne privlačijo toliko. Verjetno zato tudi posebej cenim pletenje košar in sem zato tako nestrpno čakala, da bom tudi glino končno vzela v roke.

Začeli smo s prastaro tehniko: iz glinenih "klobas" smo izdelovali manjše skledice in večje posode. Potem so na vrsto prišli okrasni lončki za rože in večje skledice, in končno delo na vretenu. Že res, da sem v tem našla posebno veselje, vendar moram priznati, da se mi ob prvem srečanju zadeva še zdaleč ni zdela tako preprosta in lahka, kot vidimo na posnetkih o lončarskih mojstrih, ki vrtijo vreteno. Kar borila sem se s koščkom gline, da mi je ostal na vretenu. ☺ Potem pa je sledil nov izziv, da bi predmet ki ga izdelujem vsaj približno postal in ostal okrogle oblike. Veliko vaje in prizadevanj je potrebnih, da bi resnično uspelo!

A to še ni vse. Ko vam uspe pravočasno in lepo ustaviti vrtenje posode in jo še v celem sneti z vretena, vas še vedno pričakuje veliko dela: glajenje, brušenje, barvanje ali okraševanje, nato glaziranje in seveda potem še gre izdelek v peč, žgati – še za naštevanje je veliko. In na vsakem koraku nam še grozi možnost napake: bo počila, padla, se deformirala, odvrгла glazuro, ipd.

Delati z glino je prava igra potrpljenja. Še več! Dejavnost Zen. Le mirno, upajoč na najboljše in ne obupati, če morebiti kdaj ne bi uspelo. Oh, pa še fizično moč potrebujemo pri tem delu. Vendar pa nas končni rezultat nagradi za vse! Ne morem opisati zadovoljstva, ko v roke vzamem glaziran vrček za mleko in pripadajočo skledico, ki sem ju izdelala z lastnimi rokami in ob pomoči 900 stopinj v peči, kjer smo žgali izdelek.

Lončarjenju so sledile različne tekstilne tehnike, ki so mi dodale veliko novih znanj in veščin, še pose-

Usposabljanje »Mojster poučuje«, 2013

„Tanít a mester“ képzés, 2013

Foto/fénykép: arhiv HPK

bej spoznane nove tehnike barvanje tekstila in ugotovila sem, da je dozrajšnje moje znanje o materialih bilo zelo površno. Jasno mi je postalo, kako lahko ob uporabi teh tehnik izdelamo posebna unikatna oblačila oziroma estetske in uporabne predmete stanovanjskega tekstila (prevleke za vzglavnike, zavese, kuhinjske tekstilne izdelke). S tehnikami preje lahko samostojno izdelam edinstvene predmete, ki bodo v okras stanovanju. Vse to me je spodbudilo, da sem znova posegla po svojem šivalnem stroju, da bi prenovila zavese in za svoje najdražje izdelala darila, prelepe uporabne predmete. In sem se že odločila, znova bom začela šivati obleke, vendar bom od zdaj sama barvala tekstil.

Zame je bila zanimiva izkušnja, kako rokodelstvo spodbuja razvoj osebnosti. Pri tem ne mislim le na to, da imamo pri tematikah Rokodelske akademije možnost za uresničitev svojega osebnega pristopa in okusa. Vsak lahko dovoli let svoji fantaziji in med rokami bodo nastali predmeti v skladu z osebnostjo, kreativnostjo in trenutnim razpoloženjem posameznika. Ugotovila sem, da nastajajo povsem različna dela, četudi izdelujemo predmete z isto tematiko (na primer jaslice iz šibja in slame). Predmeti, ki jih izdelamo, nosijo osebno noto, individualni okus in svojstveno obliko.

Zsuzsanna Decsi-Bolla

»Tanít a mester« – Kézműves Akadémia a résztvevő szemével

Gyermekkorom óta szeretem a kétkezi dolgokat. Még óvodás koromban, babaruha-varrással és süteménysütéssel kezdődött az én kreatív tevékenységem, melyre Nagymamám tanítgatott nagy türelemmel. Tizenévesen már magam kötöttem, varrtam ruháim zömét. Szerettem, mert mindig egyedi, mindig divatos voltam. Míg a ruhák készültek, az alkotás folyamata pedig kikapcsolt, feltöltött.

Az évek során aztán autodidakta módon ismerkedtem különböző kézműves technikákkal, azonban a fazekas mesterséggel – bár nagyon szerettem volna belekóstolni – valahogy elkerültük egymást. Végül is ez volt a döntő év, amiért a Kézműves Akadémiára jelentkeztem: végre lehetőségem nyílik belekóstolni a fazekasságba!

Nagyon vártam az első korongozást. Míg oda elérkeztünk az Akadémia tematikájában, több nagyon kellemes és új élményben volt részem. A papírtechnikák – papírmerítés,

papírmásé, különösen a gyertyaöntés és -mártás könnyű és vidám kikapcsolódást nyújtottak. A textiljáték varrást (főleg a zoknibábokat) szintén nagyon élveztem. Pepére, a nikecellgolyó fejű snájdig fiatalemberre pedig kimondottan büszke vagyok:

Ilyen komplex munkát előtte nem végeztem, a játékkészítés valahogy nem került a látóterembe, korábban nem foglalkoztam még vele. Így kellemes volt a meglepetés, mennyi örömet tartogat e tevékenység is számomra.

A szalma- és kosárfonás szintén két olyan mesterség, mellyel az Akadémia előtt még nem foglalkoztam. Nagyon megtetszett mindkét tevékenység. Elhatároztam, hogy önállóan is folytatni fogom őket. Oszkóban, a Hegypásztor Körtől lehet beszerezni szalmát – ők nagy szakértelemmel és kézművesek számára megfelelő minőségben képesek rozsszalmát termesztetni. A kertembe pedig kosárfűzet telepíték majd a tavasszal, hogy legyen megfelelő alapanyag a kosarak készítéséhez.

Alapvetően a használati értékkel bíró tárgyakat részesítem előnyben. Azok közül is különleges öröm a saját készítésű tárgyak használata. Az úgynevezett dísztárgyak nem vonzanak. Bizonyára ezért is értékelem annyira a kosárfonást, és ezért vártam annyira, hogy végre fazekas agyagot vegyek a kezembe.

Elsőként a legősibb technikákat próbáltuk ki: agyaghurkából készítettünk apró tálakat és nagyobb edényeket. Aztán sodort agyag lapokkal bélelt kaspókat és tálakat készítettünk. Majd következett a korongozás, mely – amellet, hogy tényleg igen nagy örömet leltem benne – azért első alkalommal korántsem oly könnyed és gördülékeny, ahogyan azt a fazekasokról készült filmekben látjuk. Bizony meg kell küzdeni az agyagdarabbal, mire egyáltalán a korongon marad, ☺ majd újabb kihívás, hogy nagyjából szabályos kör maradjon alakítás közben. Bizony, sok gyakorlás és nem kevés erőfeszítés szükségeltetik hozzá!

És persze ez még nem minden. Mert, ha sikerült megállítani az edényt és épségben levenni a korongról, akkor még mindig sok munkánk van: bepucolni, megcsiszolni, színezni vagy mintázni, égetni, majd mázazni, végül újra égetni – még felsorolni is hosszú. És végig ott lebeg a hibalehetőség: elreped, leejtem, szétmaszatolódik, nem fogja jól a máz...

Agyaggal bánni igazi türelemjáték. Sőt! Zen-tevékenység. Csak nyugodtan, csak a legjobbakban bízva, és nem elkeseredve, ha valami nem sikerül. Ő, és persze komoly fizikai erő is szükségeltetik hozzá! Ám aztán a végeredmény...! Mindenért kárpótol, amikor kezembe veszem a mázas tejescsuprot és a hozzá való tálkát, mely saját két kezem és a 900 fokos kemence közös alkotása!

Az agyagozást követően a textiles foglalkozások új dimenziókkal gazdagították eddigi

elképzeléseimet az anyagféleségekkel való alkotás terén. A különböző textilfestési eljárások során újraértelmeztem eddigi látásmódomat. Megérelődött bennem, hogy ezek alkalmazásával hogyan lehet valóban egyedi és jellegzetes ruhatárat, vagy a lakberendezéshez kapcsolódó - használati és esztétikai értékkel egyaránt rendelkező - tárgyakat (párnákat, függönyöket, konyhai használati textil holmikát) létrehozni. A fonaltechnikákkal ötvözve (zsinórkészítés, szalag- és körmönfonás) egyszerű alapanyagok felhasználásával most már saját kezűleg elő tudok állítani gyakorlatilag bármilyen lakásban használatos egyedi textilt. Ez lendületet adott nekem, hogy újra elővegyem varrógépemet és felújítom a lakásban a függönyöket, valamint használati tárgyakat készítek családtagjaim számára ajándékba. További terveim között szerepel, hogy újra belefogok a ruhakészítésbe – most már úgy, hogy a textilek festését is magam fogom végezni.

Nagyon érdekes tapasztalat volt számomra, hogy a kézműves tevékenység mennyire támogatja az egyéniség kibontakozását. Nem csak arra gondolok, ami az Akadémia tematikájában leginkább pozitív dolog számomra, hogy a legtöbb technika tanulásakor lehetőségünk nyílik saját egyéniségünk, ízlésünk és egyéni elképzeléseink megvalósítására. Fantáziáját mindenki szabadon eresztheti és egyéniségének, kreativitásának, pillanatnyi hangulatának megfelelő tárgyak kerülnek ki a kezeink közül. Azt is észrevettem, hogy amikor ugyanolyan minta alapján valósítunk meg tárgyakat (például a betlehemet vesszőből és szalmából), akkor is milyen különböző alkotások születnek. Mindannyiunk egyénisége átsüt saját készítésű tárgyainkon, egyedi ízt és formát adva a végeredménynek.

Decsi-Bolla Zsuzsanna

Usposabljanje »Mojster poučuje«, 2013

„Tanít a mester” képzés, 2013

Foto/fénykép: arhiv HPK

Aktivnosti partnerja JZ Krajinški park Goričko

V obdobju, ki je za nami, smo izvedli različne projektne aktivnosti. Odlično smo sodelovali pri koordinaciji med projektnimi partnerji in vodilnim partnerjem. Udeleževali smo se projektnih sestankov in uspešno izvajali aktivnosti v sklopu projektnih nalog. Na gradu Grad smo gostili skupni peti sestanek projektnih partnerjev AC 2, kjer smo se zbrali vsi projektni partnerji in uskladili nadaljnje projektne naloge.

Pripravili smo povpraševanje za zunanjega izvajalca za mednarodno raziskovalni tabor in v sklopu projektne aktivnosti poslali povabilo za sodelovanje trem ponudnikom. Izbrali smo že znane-ga izvajalca STUDIO DESIGN, Sonja Šterman (<http://www.sonjasterman.si/>), ki je z aktivnostmi na projektu že seznanjena in predava v Mariboru in Ljubljani. K nalogi je pristopila tudi študentka, ki si je na to temo izbrala diplomsko nalogo in nam je v pomoč pri projektni aktivnosti.

V sklopu naloge oblačilni videz informatorjev v promocijsko – informativnih središčih smo imeli na obisku dve skupini študentov in njihovih mentorjev iz Maribora in Ljubljane. Študenti so si ogledali prostore, kjer bodo imeli drugo leto modni dogodek. Ogledali in intervjuvali so zaposlene na Gradu in iz drugih informacijskih središč, da so dobili sliko, kako ustvarjati in kreirati oblačilni videz promotorjev v teh središčih. Študenti so se ustavili še pri projektnih partnerjih Pomelaj v Mali Polani in Center DUO v Veržeju.

Delavnica pletenja iz slame

Szalmafónó műhelyfoglalkozás

Foto/fénykép: arhiv JZKPG

Ljubljanski študentje v koncertni dvorani

A ljubljanei egyetemisták a koncertteremben

Foto/fénykép: arhiv JZKPG

Na gradu sta predavali Bianca Žvorc Morris o naravnih materialih in Jelka Pšajd o zgodovini oblačilnega videza Prekmurske regije.

V oktobru smo imeli 8. Jesenski bazar na gradu pri Gradu, kjer so se predstavili lokalni roko-delci. Pripravili smo delavnico polstenja in pletenja iz slame. Na delavnici je ustvarjalo okrog 40 ustvarjalcev.

Gabrijela Küzma, JZ Krajinski park Goričko

A Goričko Natúrpark partner tevékenységei

Miközben részt vettünk a projektpartnerek és a vezető partnerek közötti egyeztetésekben, az eltelt időszakban különböző projekttevékenységeket folytattunk. Részt vettünk a projekttalálkozókon, sőt Grad volt az AC 2 ötödik projektpartneri értekezletének házigazdája. A találkozón a projektpartnerek a további feladatok megvalósításáról egyeztettek.

Külső szolgáltatóktól bekértük a nemzetközi kutatótábor lebonyolítására vonatkozó ajánlatokat, a projekttevékenység keretén belül három külső szolgáltatót kerestünk meg. Ezek közül választottuk ki a legkedvezőbb ajánlattevőt, a STUDIO DESIGN szolgáltatót, Sonja Šterman (<http://www.sonjasterman.si/>), aki Mariborban és Ljubljanában tart előadásokat, pedig már megismerkedett az elvégzendő feladatokkal. A feladat megvalósítását egy egyetemista is segíti, aki éppen ebben a témában készíti szakdolgozatát, és nagy segítségünkre van a projekttevékenységek megvalósításánál.

Delavnica polstenja

Nemezelió műhelyfoglalkozás

Foto/fénykép: arhiv JZKPG

A promóciós-információs központok informátorainak öltözékére vonatkozó feladatok körében mentoraik kíséretében, ellátogatott hozzánk két maribori, illetve ljubljani egyetemista csoport. A hallgatók bejárták azokat a helyiségeket, ahol jövőre a divatbemutató megszervezését tervezik. Elbeszélgettek a gradi és a többi információs központban dolgozókkal, és ily módon nyertek betekintést a feladatba, azaz a központok promóciós munkatársai öltözékének megtervezésébe és elkészítésébe. Az egyetemisták ellátogattak két projektpartnerhez is, és pedig a Mala Polana-i Pomelaj szövetkezetbe és a verzeji Center DUO-ba.

Gradon Bianca Žvorc Morris a természetes anyagokról, Jelka Pšajd pedig a jellegzetes muravidéki viseletről tartott előadást.

Október 8-án, a Gradon szervezett 8. őszi bazáron a helyi kézművesek is bemutatkoztak. Ebből az alkalomból nemezeli és szalmafonó műhelyfoglalkozást is szerveztünk. A műhelyfoglalkozáson mintegy 40 alkotó vett részt.

Gabrijela Kuzma, A Goricko Tájvédelmi Park

Pomurski muzej Murska Sobota

Pomurski muzej
Murska Sobota

Vokviru projekta sta se v drugi polovici leta 2013 zaključila dva oblikovalska oz. arhitekturna načrta, in sicer za premično stojnico ter za promocijsko-informacijski center v Pomurskem muzeju Murska Sobota, oba načrta pa je pripravila izbrana arhitektka in oblikovalka Evita Lukež.

Načrt stojnice, ponazorjen z maketo, je oblikovalka in arhitektka predstavila na srečanju s tistimi projektnimi partnerji, ki bodo tekom projekta naročili izdelavo stojnic. Srečanje je potekalo 11. junija 2013 v muzeju. Oblikovalka je pri tem sledila praktičnim potrebam, ki so jih partnerji izrazili na predhodnem srečanju, zlasti možnost prevoza stojnice v osebнем avtomobilu, zato je stojnica razstavljiva.

Dokončal se je tudi arhitekturni načrt za promocijsko-informacijski center v muzeju in kmalu bo sledilo njegovo notranje opremljanje. Njegovo odprtje je predvideno v marcu 2014, poleg promocije in informiranja o rokodelstvu (na voljo bo literatura o rokodelstvu, promocijska in

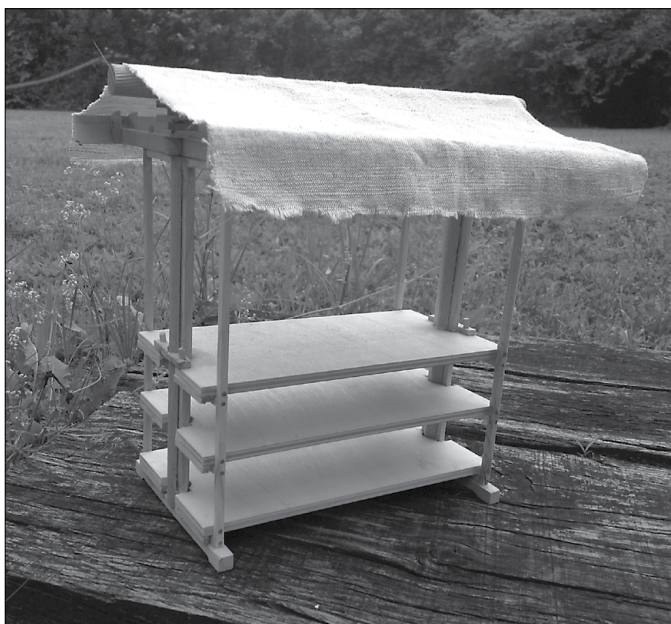
projektna gradiva, prodaja rokodelskih izdelkov, na ekranu bodo predvajani etnografski filmi (o rokodelcih), bo nudil tudi družabni kotiček, kjer se bodo lahko srečevali rokodelci in ostali zainteresirani.

Sodelovali smo tudi pri dejavnosti oblačilnega videza informatorjev v promocijsko-informativnih središčih, katerega nosilec je partner Krajinski park Goričko. Etnologinja Jelka Pšajd je na dveh predavanjih (22. oktobra 2013 v Mariboru in 5. novembra na Gradu), namenjenih študentom tekstilnih strok, predstavila oblačilno dediščino v Pomurju, v Mariboru tudi s posameznimi oblačili iz muzejske zbirke.

V delovnem sklopu ohranjanja kulturne dediščine zaključujemo z raziskavo o sejmi. Zbrati še moramo nekaj ustnih virov o sejmi v preteklosti na desnem bregu reke Mure, nato bomo zbrano gradivo obdelali in predstavili izsledke oz. ugotovitve raziskave.

Skupaj s partnerjem Center DUO Veržej smo projekt javno predstavili na strokovnem posvetu z naslovom Kako s kulturo izboljšamo otrokov in mladostnikov vsakdan, ki je potekal 3. oktobra 2013 v Mariboru. Glede na naslov posveta smo v predstavitvi izpostavili projektne dejavnosti, katerih ciljna skupina so otroci in mladostniki: raziskovalne tabore, šole v naravi, usposabljanja za določene rokodelske poklice, počitniške kampe itn.

Mateja Huber, Pomurski muzej Murska Sobota

Maketa premične stojnice, izdelana po načrtu Evite Lukež, Ljubljana, 10. 6. 2013.

Az Evita Lukež terveji alapján elkészült mobil stand makettje, Ljubljana, 2013. 6. 10.

Foto/fénykép: Evita Lukež

A 2013-as évben, a projekt keretén belül két formatervezési, illetve építészeti terv készült el, és pedig a mobil stand és a muraszombati Muravidéki Múzeumban kialakítandó Promóciós-információs Központ terve, mindkettőt Evita Lukež kiválasztott építész és formatervező készítette.

A tervező makett segítségével mutatta be a stand terveit azoknak a projektpartnereknek, akik a projekt keretén belül tervezik a stand megrendelését. A találkozó 2013. június 11-én, a múzeumban volt. A formatervező a terv készítése során a partnerek által, az előző találkozón kinyilvánított gyakorlati igényeit követte, különösen azt, hogy a standot személygépkocsiban is szállítani lehessen, így a stand széjjelszedhető, illetve szerelhető.

Elkészül a múzeumban kialakítandó Promóciós-információs Központ építészeti terve is, hamarosan megkezdődik a helyiség berendezése. A nyitást 2014 márciusában tervezzük. A kézművességgel kapcsolatos promóciós és tájékoztatás mellett (kézművességgel kapcsolatos kiadványok, promóciós- és projektanyagok, kézműves termékek értékesítése, a képernyőn a kézművesekről szóló néprajzi filmek lesznek láthatók) lesz egy közösségi tér is, ahol a kézművesek és az érdeklődők találkozhatnak.

Predstavitev oblačilne dediščine v Pomurju s posameznimi oblačili iz muzejske zbirke, Maribor, 22. 10. 2013.

A muravidéki viseleti örökség bemutatása a múzeumi gyűjtemény néhány darabja segítségével, Maribor, 2013. 10. 22.

Foto/fénykép: Sonja Šterman

Részt vettünk a promóciós-információs központokban dolgozó informátorok öltözékének tervezésében is, amely tevékenység felelőse a Goričko Natúrpark projektpartner. Jelka Pšajd néprajzos a textilipari szakon tanuló egyetemistáknak szervezett két előadásán (2013. október 22-én Mariborban és november 5-én Gradon) mutatta be a Muravidék viseleti örökségét, a maribori előadás során ezt a múzeumi gyűjtemény egyes darabjaival is szemléltette.

A kulturális örökség ápolása munkacsomagban befejezéséhez közeledik a vásárokkal kapcsolatos felmérés készítése. Még néhány adatközlőt kell meghallgatnunk a Mura jobb partjának régi vásáraitól, ezt követően kezdődik a begyűjtött anyagok feldolgozása, majd a felmérés megállapításainak, illetve eredményeinek bemutatása.

A veržje Center DUO projektpartnerrel bemutakoztunk a 2013. október 3-án, Mariborban szervezett, Hogyan lehet kultúrával szebbé tenni a gyerekek és a fiatalok mindennapjait című tanácskozáson. A tanácskozás témájából kiindulva azokat a projekttevékenységeket emeltük ki, amelyek célcsoportja a gyerekek és a fiatalok. Ezek közé tartoznak a kutatótáborok, erdei iskolák, egyes kézműves képzések, nyári táborok, és egyéb hasonló tevékenységek.

Mateja Huber, Muravidéki Múzeum Muraszombat

Utrinek iz Leopoldovega sejma, Gornja Radgona, 15. 11. 2012.

Pillanatkép a Lipót vásárról, Gornja Radgona, 2012. 11. 15.

Foto/fénykép:
Mateja Huber

Aktivnosti zadruga so v poletnih mesecih bile usmerjene predvsem v promocijo projekta in projektnih aktivnosti. V okviru različnih dogodkov, prireditev smo izvajali promocijske delavnice, v katere so se aktivno vključevali tudi obiskovalci.

V juliju smo zaključili z usposabljanjem prve skupine za pletarja. Usposabljanje smo izvajali v skladu s programom in katalogom standardov znanj in spretnosti za pletarja. Udeleženci so praktična znanja osvajali predvsem s področja pletenja izdelkov iz ličja. Po začetnih, okornih zavojih, so nastajali vedno bolj gladki, enakomerni zvitki, ki so s prepletom oblikovani v podstavke, košarice; manjše, večje, okrogle, ovalne - možnosti je veliko, pravi izziv so cekarji in torbice.

Poleg praktičnih znanj so udeleženci osvajali teoretična znanja s področja načrtovanja in organizacije dela, oblikovanja izdelkov in trženja izdelkov in storitev domače obrti.

Skozi program so se udeleženci seznanili in preizkusili svoje spretnosti tudi v pletenju izdelkov iz slame in šibe, ki zahteva nekoliko drugačne prijeme in pripravo materialov.

Zaposleni smo se pripravljali na promocijo projekta na mednarodnem obrtnem sejmu v Celju in sejmu v Gornji Radgoni. Pripravili smo tudi izdelek za natečaj za posebno nagrado, ki jo je podeljevala Mestna občina Celje. Izdelek je bil izbran izmed 37 prispelih izdelkov na natečaj na MOS 2013 v kategoriji izdelkov domače in umetnostne obrti in prejel posebno sejmsko

Promocijska delavnica,
Ižakovci, avgust 2013

Promóciós
műhelyfoglalkozás, Ižakovci,
2013. augusztus

Foto/fénykép: Dragica Horvat

nagrado oz. priznanje. Nagrajen izdelek je plod prizadevanja in dela na področju rokodelstva. Udeleževali smo se tudi sestankov partnerjev, tako za oblačilni videz kot tudi za področje oblikovanja stojnic. V oktobru in novembru smo gostili dve skupini študentov oblikovanja, ki bodo skupaj z mentorji, profesorji zasnovali oblačilni videz rokodelca pri delu oz. promoviranju rokodelstva. Študentje so tako imeli možnost spoznati tehnike posameznih obrti in rokodelskih dejavnosti, materiale, kako se obnašajo le-ti, kako se jih pripravi in vrsto lično oblikovanih izdelkov iz ličja, slame, šibe, tekstila in kombinacije le-teh.

V teku pa so aktivnosti animiranja, nabora udeležencev za oblikovanje nove skupine za usposabljanje s področja pletarstva. V decembru imamo prvo informativno delavnico v vzpostavljenem Promocijsko informacijskem centru za rokodelstvo na sedežu zadruge, na kateri bomo potencialnim udeležencem predstavili projekt Rokodelska akademija 2, aktivnosti projekta, program usposabljanja, način dela, se dogovorili o terminih izvedbe. Udeleženci si bodo ogledali delavnico za izdelovanje izdelkov iz ličja, kjer jim bodo mentorice na kratko predstavile izdelovanje izdelkov iz ličja, v kolikor bodo zainteresirani pa si bomo šli ogledat še delavnici za pletenje iz slame in šibe na druge lokacije.

Dragica Horvat, Pomelaj

A Pomelaj partner tevékenységei

Anyár folyamán, a szövetkezet tevékenységei, elsősorban a projekt és a projekttevékenységek népszerűsítésére irányultak. Különböző események és rendezvények keretén belül promóciós műhelyfoglalkozásokat szerveztünk, amelyekbe a látogatók is aktívan bekapcsolódtak.

Júliusban befejeztük az első csoportnak szervezett szálás anyag fonó képzést. A képzést a szálás anyag fonási ismereteket és képességeket rögzítő program és tudáskatalógus alapján szerveztük meg. A résztvevők elsősorban a csuhéfonásban szerezhettek gyakorlati ismereteket. A kezdeti formátlan csavarások után fokozatosan alakultak az egyre simább és egységesebb fonatok, amelyek végül kisebb-nagyobb, kör alakú vagy ovális alátét, kosárka formájában öltöttek testet. A lehetőségek tárháza végtelen, a legnagyobb kihívást persze a cekkerek és a táskák jelentik.

A gyakorlati ismeretek mellett a résztvevők tudáshoz jutottak a munkatervezés és munkaszervezés, a terméktervezés és értékesítés, valamint a házi ipari szolgáltatások területén is.

A program által a résztvevők megismerkedtek a szalmái- és vesszőfonás rejtjelmeivel is, ami valamelyest eltérő fogásokat és anyag előkészítést igényel.

Az alkalmazottak felkészültünk arra, hogy a celjei nemzetközi kisipari vásáron, valamint a Gornja Radgona-i vásáron is népszerűsítsük a projektet, továbbá egy terméket készítettünk a Celjei Városi Önkormányzat pályázatára is. A MOS 2013 vásárra beérkezett 37 termék közül, a házi ipari, illetve iparművészeti termékek között az általunk készített termék nyerte el a vásár különdíját, illetve elismerését. Tény, hogy a díjazott termék a kézművesség terén kifejtett törekvéseink és munkánk eredménye.

Részt vettünk az öltözék kidolgozásával, valamint a standok elkészítésével kapcsolatos projektpartneri találkozókra is. Októberben és novemberben két, formatervezői szakot látogató egyetemistacsoportot fogadtunk, akik mentoraikkal és tanáraikkal részt vesznek a kézművesek munka- és promóciós öltözékének megtervezésében. Az egyetemisták megismerkedtek az egyes kisipari és kézműves mesterségek technikáival, anyagaival, az anyagok tulajdonságaival, előkészítésével, valamint a csuhéból, szalmából, vesszőből, textilből és ezek kombinációjából készített termékekkel.

Folyamatban van a szálalás anyag fonó képzés második csoportja résztvevőinek a toborzása. A szövetkezet székhelyén kialakított Promóciós-információs Központban, decemberben szervezzük meg az első tájékoztató műhelyfoglalkozást, amelyen a potenciális résztvevőknek bemutatjuk a Kézműves Akadémia 2 projektet, a projekttevékenységeket,

Sejem MOS Celje,
september 2013

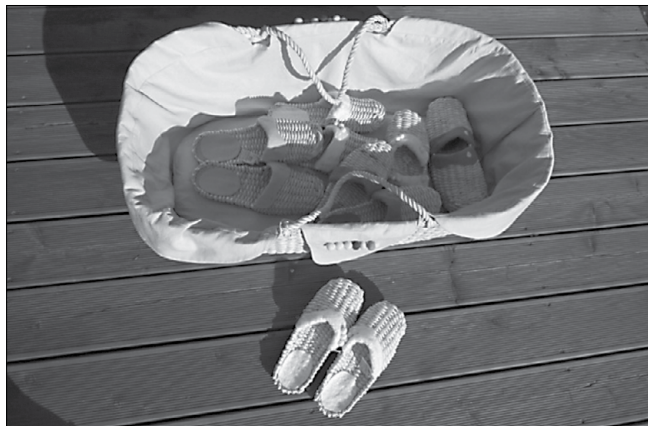
Nemzetközi Kisipari Vásár
Celje, 2013. szeptember

Foto/fénykép: Mateja Rus

a képzési programot, a munkamódszereket, majd egyeztetünk a képzés megvalósításának időpontjáról is. A résztvevők megismerkednek a csuhéfonó műhellyel, ahol a mentorok röviden bemutatják a csuhétárgyak készítését, illetve az érdeklődőknek, más helyszíneken, a szalma- és a vesszőfonó műhelyeket is.

Dragica Horvat, Pomelaj szövetség

Nagrajeni copati, sejem MOS
Celje, september 2013

Díjazott papucsok, MOS Celje,
2013. szeptember

Foto/fénykép: Rajko Stupar

Promocija rokodelstva in vključevanje v turizem

V Prleški razvojni agenciji smo aktivno sodelovali v projektu Rokodelska akademija že od same ideje o izvedbi in prijave projekta pred nekaj leti. V letu 2012 pa smo se vključili tudi v izvajanje nadaljevanja projekta Rokodelska akademija 2.

Pomembnejše aktivnosti, s katerimi je Prleška razvojna agencija prispevala k izvajanju projekta Rokodelska akademija 2 so bila v prvem obdobju naslednja:

- izdelava dopolnitve obstoječe celostne podobe projekta,
- izdelava aplikacij celostne podobe,
- priprava in izvedba anketnega vprašalnika, ki je bil in bo projektnim partnerjem v pomoč pri oblikovanju počitniških paketov,
- predstavitev na Prleškem sejmu 2012,
- izdelava namiznega koledarja za leto 2013.

V nadaljevanju naših aktivnosti smo pripravili zloženko, ki predstavlja štiri tematske vsebine turistične ponudbe, vezane na rokodelsko dejavnost: glina, kovaštvo, klopotec in slama. Pripravili smo tudi 4 različne razglednice, ki služijo promociji projekta in oglasni plakat, ki ga partnerji lahko uporabljajo za promocijo različnih dogodkov, povezanih s projektom Rokodelska akademija 2.

Na podlagi zbranih anketnih vprašalnikov, smo pripravili analizo ponudnikov rokodelskih dejavnosti v turizmu. Opazno je, da je le manjši del rokodelcev pripravljen in usposobljen izvajati ob rokodelski tudi turistično dejavnost.

Januarja letos smo bili organizator 3. srečanja slovenskega dela projektne skupine za oblikovanje počitniških paketov. V tej aktivnosti smo sodelovali tudi z madžarskimi partnerji, s katerimi smo izvedli skupno delavnico za pripravo čezmejnih turistično – rokodelskih paketov v Oszku na Madžarskem. Novembra smo projekt Rokodelska akademija predstavili na Martini soboti na tromostovju v Ljubljani.

V pripravi je izdelava študije čezmejnih turističnih paketov, ki bo podlaga za končno oblikovanje skupnih krajših in daljših programov za turiste. Vsi opisani čezmejni programi bodo vključevali turistično rokodelske zanimivosti in rokodelske ponudnike z obeh strani meje.

Pripravljamo zemljevid ponudnikov rokodelskih storitev z obeh strani meje, ki bo tudi služil promociji in boljšemu medsebojnemu sodelovanju. V Prleški razvojni agenciji skrbimo tudi za snemanje aktivnosti v okviru projekta. Posnetke bomo povzeli v dokumentarnem poročilu preko video zapisa. Sproti nastaja tudi foto arhiv v zvezi z izvajanjem zanimivega projekta Rokodelska akademija 2.

Goran Šoster, Prleška razvojna agencija

A kézművesség népszerűsítése és turisztikai kínálatba történő bevonása

A Prleška razvojna agencija (PRA) a projektkezdeményezés és a pályázat benyújtása óta részt vesz a Kézműves Akadémia projekt megvalósításában. A 2012-es évben pedig aktívan bekapcsolódott a Kézműves Akadémia 2 projekt megvalósításának folytatásába is.

A legfontosabb tevékenységek, amelyekkel a Prleška razvojna agencija hozzájárult a

Kézműves Akadémia 2 projekt megvalósításához, az alábbiak voltak:

- a projekt meglévő egységes projektarculatának kiegészítése
- a projektarculat új applikációkkal történő kibővítése
- a projektpartnereket az üdülési csomagok kidolgozásában segítő kérdőív elkészítése és a kérdőívezés lebonyolítása
- bemutatkozás a Prleški sejem 2012 vásári rendezvényen
- a 2013-as évi asztali naptár elkészítése.

A tevékenységek folytatása során egy szórólapot készítettünk, amelyben ismertetjük az idegenforgalmi kínálatához kapcsolódó tematikus kézműves tartalmakat, éspedig: az agyag, a kovácsmesterség, a kelepelő és a szalma. Úgyszintén elkészítettünk 4 különböző, a projekt promócióját szolgáló képeslapot, és egy plakátot, amelyet a partnerek a Kézműves Akadémia 2 projekttel kapcsolatos, különböző eseményeknél hasznosíthatnak.

Az elkészült kérdőívezés alapján elkészítettük a kézműves szolgáltatóknak az idegenforgalomba történő bevonásával kapcsolatos elemzést. Megállapítható, hogy a kézműveseknek csupán kisebb része hajlandó és alkalmas a kézműves tevékenység mellett idegenforgalmi tevékenységet is folytatni.

Az idén januárban megszerveztük a turisztikai csomagok kidolgozásával foglalkozó szlovén oldali projektcsoport 3. találkozóját. A tevékenységben a magyar partnerekkel is együttműködtünk, Magyarországon, Oszkóban, közös műhelyfoglalkozást szerveztünk a határon átnyúló üdülési-kézműves csomagok kidolgozására vonatkozóan. Novemberben a Kézműves Akadémia 2 projektet bemutattuk Ljubljánában, a Márton napi szombati rendezvényen.

Folyamatban van a határon átnyúló üdülési csomagokkal kapcsolatos, a látogatóknak szervezett hosszabb-rövidebb közös programok kidolgozásának alapjait képező tanulmány készítése. Az összes határon átnyúló üdülési csomag magába foglalja a turisztikai-kézműves nevezetességeket, valamint a határ két oldalán működő kézműves szolgáltatókat.

Promóciós célokból, valamint az együttműködés elmélyítése céljából készítjük a határ két oldalán működő kézműves szolgáltatókat bemutató térképet. A Prleška razvojna agencija gondoskodik a projekt keretén belül zajló tevékenységekről szóló felvételek készítéséről. A rögzített anyagokból video felvétel alakú dokumentum-jelentést készítünk. Folyamatosan rendezgetjük a Kézműves Akadémia 2 projekt érdekes fotóarchívumát is.

Goran Šoster, Prleška razvojna agencija

Zaključeno usposabljanje za pletilce iz rogoza, slame in ličja

Usposabljanje za pletilce iz rogoza, slame in ličja v trajanju 410 ur, v organizaciji Društva za ljudsko umetnost županije Zala, se je zaključilo 13. decembra z izpitom. Usposabljanja se je udeležilo 11 oseb iz Železne županije oziroma županije Zala. S pridobljeno izobrazbo bodo slušatelji od zdaj svoja znanja in veščine posredovali članom kulturnih skupnosti, udeležencem krožkov in taborov, se lahko s svojo dejavnostjo predstavljali na prireditvah, katerih namen je ohranjanje izročila, ne nazadnje pa lahko različne uporabne predmete izdelujejo, ne le v svoje veselje, temveč lahko te predmete tržijo na različnih rokodelskih sejmih in tržnicah ter si tako zagotovijo dodatni vir prihodkov. Konča razstava izpitnih predmetov je do 26. januarja 2014 na ogled v rokodelski hiši, v Zalaegerszegu.

Hajnalka Dala, Društvo za ljudsko umetnost županije Zala

Zaključeno usposabljanje za pletilce iz rogoza, slame in ličja

Lezárult a gyékény-, szalma-, csuhétárgykészítő tanfolyam

Foto/fénykép: archív ZMNE

Lezárult a gyékény-, szalma-, csuhétárgykészítő tanfolyam

December 13-án vizsgával zárult a Zala Megyei Népművészeti Egyesület 410 órás gyékény-, szalma-, csuhétárgykészítő tanfolyama. A képzésben 11 fő vett részt Vas és Zala megyéből. A megszerzett végzettséggel a hallgatók tovább adhatják tudásukat művelődési közösségekben, szakkörökben, táborokban, tarthatnak mesterség-bemutatókat hagyományőrző rendezvényeken, és nem utolsósorban nem csak saját célra, a maguk gyönyörűségére készíthetnek különböző használati tárgyakat szalaszanyagból, hanem akár jövedelem-kiegészítésként megjelenhetnek termékeikkel kézműves vásárokon, piacokon. A hallgatók által készített vizsgamunkákból összeállított kamara kiállítás 2014. január 26-ig megtekinthető a zalaegerszegi Kézművesek Házában.

Dala Hajnalka, Zala Megyei Népművészeti Egyesület

Rokodelsko usposabljanje v popoldanskem varstvu

Tudi v letu 2013 smo nadaljevali s predstavitvijo rokodelstva za učence nižjih razredov osnovnih šol, ki so v šolah po manjših naseljih v popoldanskem varstvu. V lanskem letu smo obiskali šole petih naselij v severnem delu županije Zala, decembra pa smo šolarje usposabljali v treh naseljih Železne županije (Bajánsénye, Nádasd, Csehimindszent). Učencem smo predstavili polstenje, izdelavo usnjenih predmetov in pletenje iz rogoza. Glede na to, da smo obiskali vaške šole, smo pričakovali, da vsaj delno poznajo rokodelsko tradicijo, ugotovili smo prav nasprotno. Učenci so prvič v roke vzeli volno, niso poznali tehnike polstenja, v nekaterih šolah tudi rogoza še niso videli. Društvo za ljudsko umetnost županije Zala v letu 2014 načrtuje nadaljnjih 5 obiskov pri učencih v popoldanskem varstvu v Železni županiji in županiji Zala.

Hajnalka Dala, Društvo za ljudsko umetnost županije Zala

2013-ban is folytattuk kistelepülések általános iskoláiban az alsó tagozatos napközis tanulók kézművességgel való megismertetését. Tavaly Észak- Zalai települések iskoláit kerestük fel 5 alkalommal. Decemberben 3 Vas megyei helyszínen (Bajánsenye, Nádasd, Csehimindszent) oktattuk az iskolásokat. A gyerekek nemezéléssel, bőrtárgykészítéssel, és a szálanyagok közül ezúttal a gyékénykötéssel foglalkozhattak. Annak ellenére, hogy falusi iskolákat kerestünk fel, ahol feltételeztük, hogy a kézműves hagyományok valamilyen szinten tovább öröklődtek, éppen az ellenkezőjét tapasztaltuk. A résztvevő tanulók szinte kivétel nélkül, ezeken a foglalkozásokon vettek kézbe először gyapjút, a nemezelés technikáját sem ismerték, de volt olyan település, ahol a gyékény növényt sem ismerték fel. A Zala Megyei Népművészeti Egyesület 2014-ben további 5 községben tervezi a napközis oktatást, vegyesen Vas és Zala megyében.

Dala Hajnalka, Zala Megyei Népművészeti Egyesület

Rokodelsko usposabljanje v popoldanskem varstvu / Kézműves oktatás napközikben

Foto/fénykép: arhiv ZMNE

KAMPI ZNOVA NAVDUŠILI

Zavod Marianum Veržej – Center DUO, ki je partner v projektu Rokodelska akademija 2 (2. JR OP SI-HU) je tudi letošnje poletje, bolje rečeno julija poskrbel, da so počitnikarji, ki so v tem času obiskali našo lepo ravnico, doživeli veliko lepega in zanimivega. V Kampu TRO, ki je zrastel v lanskem letu, je spet bilo živahno, saj so se udeleženci programov podili za žogo, ustvarjali v rokodelskih delavnicah, ob visokih temperaturah preizkušal svežino banovskih termalnih vrečev ter obiskovali druge kulturne in naravne znamenitosti Pomurja – pogledali pa so tudi na Madžarsko. Da je vse potekalo po planu so poskrbeli animatorji, ki so poletne programe pripravljali v času od 30. junija do 4. julija. Letos je to načrtovanje vsekakor bilo lažje, saj so nekaj izkušenj prenesli že s prejšnjega poletja. Pozitivno vzdušje, pripravljenost, predvsem pa vnema, so bile vsekakor odlike vseh udeležencev. Tako je Kamp za družine v času od 5.-12. julija še prehitro minil. Sledil mu je Kamp za otroke (14.-18. julij), ki pa je z vsemi nadobudneži, ki so animatorjem krajšali počitniški čas, bil tudi letos nekaj posebnega. Živeti v naravi, le s šotorom nad glavo in tisočerimi zvezdami, ki v poletnih mesecih zasvetijo na veržejsko poljano; spoznavati in se urediti v rokodelskih spretnostih s spretnimi mojstri, ki tako potrpežljivo prenašajo svoja znanja na mlade; in nenazadnje preživeti čas – drug z drugim, ob igri, v bazenu ... s prijatelji. Kaj je lahko lepšega? In vse to doživiš v Kampu TRIO.

ROKODELSKA ŠOLA V NARAVI – NOVA PRILOŽNOST CENTRA DUO?

Že v projektu Rokodelska akademija smo uspešno razvili in preizkušali prve programe rokodelske šole v naravi. Programe uspešno izvajamo tudi v projektu Rokodelska akademija 2, zanimivo, vedno več je zanimanja udeležbe pri srednjih šolah. Tako smo v tej jeseni (v oktobru) izvedli kar tri programe rokodelske šole v naravi s Srednjo frizersko šolo Ljubljana. Dijaki, ki so sicer večji dela z rokami in imajo razvite določene ročne spretnosti, prav tako pa jim ni tuja kreativnost, so z zanimanjem sprejemali nova znanja rokodelcev ter z njimi ustvarjali bolj ali manj tradicionalne izdelke. Pri tem so seveda sami najbolj uživali, saj ob navodilih strokovnjakov lahko vsak, ki se vsaj malce potruzi, izdelava čudovit izdelek, ki si ga po zaključeni delavnici lahko vzame tudi domov. Tako odnese pristen delček iz naše pokrajine – delavnice se namreč izvajajo z materialom in znanjem, ki ga človeku ob Muri daje narava in tradicija. Vsi programi rokodelske šole v naravi pa so obogateni še z drugimi aktivnostmi, ki jih ponuja

naše okolje – tako so tudi frizerji okušali zdravilne učinke termalne vode, se spustili z raftom po Muri in še kaj. Vsekakor je bilo vedno premalo časa, da bi doživeli vse, kar nam Pomurje nudi. Tako dijaki kot mentorji so bili s programom zelo zadovoljni in prepričani smo, da se bodo v naše kraje še vračali.

Ob vseh aktivnostih pa smo uspešno zaključili tudi usposabljanje za NPK slamokrovec, ki je potekalo v obsegu 180 ur usposabljanja, pod vodstvom domačega strokovnjaka Janeza Golnarja, prav tako pa smo se s promocijskimi delavnicami uspešno predstavili na Celjskem sejmu, kjer se je promoviral projekt.

Ivan Kuhar, Zavod Marianum Veržej

Skupina na otroškem kampu, julij 2013 / Gyermektábor résztvevői, 2013 július

Foto/fénykép: Ivan Kuhar

Šotori so dobro služili na poletnih kampih, julij 2013 / A sátorok jól szolgálták a nyári táborokat, 2013 július

Foto/fénykép: Ivan Kuhar

ÚJRA SIKERES TÁBOROK

A Zavod Marianum Veržej – Center DUO, a Kézműves Akadémia 2 (SI-HU program 2. pályázati kiírása) projektpartnere, az idén nyáron, pontosabban júliusban gondoskodott arról, hogy a szép síkságunkra látogatók sok szép és érdekes élményben részesüljenek. A tavalyi évben induló TRIO táborban újra vidám volt a hangulat, hiszen a résztvevők labdát kergettek, kézműves műhelyekben alkottak, majd a nyári kánikulában a banovci termálforrásokban hűsöltek, meglátogatták a Muravidék kulturális és egyéb nevezetességeit, és Magyarországra is átruccantak. Hogy minden a tervek szerint történjék, arról azok az animátorok gondoskodtak, akik június 30-a és július 4-e között készültek a nyári programokra. A tavalyi nyári tapasztalatok alapján, az idei előkészületek már valamelyest egyszerűbbnek tűntek. Pozitív hangulat, készségesség, mindenekelőtt pedig a tenni akarás jellemezte a résztvevőket. A július 5-e és 12-e között szervezett Családi tábor nagyon gyorsan elmúlt. Ezt követte a Gyermektábor (július 14-18.), ahol a csemeték jól megdolgoztatták az animátorokat, szintén különlegesre sikeredett. Egy sátorlap és a veržej mezők feletti csillagos ég alatt, a természetben élni, ügyes mesterek mellett ismerkedni a kézművesség rejtelseivel és az ősi hagyományokkal, és nem utolsósorban egymással, játékkal, fürdőzéssel, barátokkal tölteni az időt... van-e ennél szebb? És mindez várja a TRIO tábor résztvevőit.

KÉZMŰVES ERDEI ISKOLA – A CENTER DUO ÚJABB LEHETŐSÉGEI

Már a Kézműves Akadémia projekt során sikeresen kidolgoztuk és ki is próbáltuk az első kézműves erdei iskola programokat, amelyeknek megvalósítása a Kézműves Akadémia 2 projekt keretén belül is folytatódik. Érdekes módon, egyre nagyobb a részvétel iránti érdeklődés a középiskolák részéről. Így az ősz folyamán (októberben) a ljubljani fodrászati középiskolával együttműködve három kézműves erdei iskolai programot valósítottunk meg. Az amúgy is kézügyességgel megáldott diákok, akiktől a kreativitás sem áll távol, érdeklődéssel fogadták az új kézműves ismereteket, közben pedig többé-kevésbé hagyományos termékeket készítettek. Közben persze rendkívülien élvezték a munkát, hiszen szakértői vezetés mellett, bárki, aki csak egy kicsit is törekszik, csodálatos terméket képes előállítani, és ezt a műhelyfoglalkozás befejeztével, emléknak, magával is viheti. Ily módon vidékünk eredeti részecskéjét viszi magával, mivel a műhelyfoglalkozások során a helyi

anyagokból, az itt élő emberek tudásával készülnek a Mura menti vidék természetét és hagyományait magán viselő termékek. Az összes erdei iskolai program a környezetünk-
ből adódó, további tevékenységekkel egészül ki, a fodrászstanulók így kipróbálták a közeli
termásvíz gyógyhatásait, csónakkal ereszkedtek le a Murán és más élményekben is részük
volt. Minden esetre, arra nem volt idejük, hogy mindent kipróbáljanak, amit a Muravidék
kínál a látogatóknak. Mind a diákok, mind a mentorok rendkívül elégedettek voltak a prog-
rammal, és szinte biztosra vehetjük, hogy máskor is visszajönnek majd hozzánk.

A különböző tevékenységek mellett, Janez Golnar hazai mester vezetésével, sikerült be-
fejezni a 180 órás zsuppkészítő NPK képzést. tanfolyamot, promóciós műhelyfoglalko-
zásainkkal pedig a Celjei Vásáron is sikeresen bemutakoztunk.

Ivan Kuhar, A verzeji Marianum Intézet DUO központja

Izdelovanje iz ličja, Srednja
frizerska šola Ljubljana,
jesen 2013

Cshétárgy készítés,
Fodrászati Középiscola
Ljubljana, 2013 őszén

Foto/fénykép: Ivan Kuhar

Delavnica polstenja, Srednja
frizerska šola Ljubljana,
jesen 2013

Nemezeliő
műhelyfoglalkozás,
Fodrászati Középiscola
Ljubljana, 2013 őszén

Foto/fénykép: Ivan Kuhar

Rokodelska akademija 2 ➤ Kézműves Akadémia 2

Glasiló projekta ➤ Projekthíradó

Letnik V, št. 2, december 2013 ➤ V. évfolyam, 2. szám, 2013 december

ISSN C506-8584

IZDAJATELJ ➤ KIADÓ

Občina Verzej

NASLOV UREDNIŠTVA ➤ A SZERKESZTŐSÉG CÍME

Občina Verzej

Ulica bratstva in enostnosti 8

SI – 9241 Verzej

M +386 51 654 778

T +386 2 585 12 69

F +386 2 584 44 88

E mateja.rus@verzej.si

W www.rokodelska-akademija.si

UREDNIŠKI ODBOR ➤ A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

GLAVNA IN ODGOVORNA UREDNICA ➤ FŐ- ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ

Mateja Rus

ČLANI ➤ TAGOK

Janez Krnc, Jelka Pšajd, Dala Hajnalka

FOTO Arhiv Rokodelske akademije 2 ➤

FÉNYKÉP A Kézműves Akadémia 2 fényképtárházából

LEKTOR ➤ LEKTOR

Ivan Kuhar

PREVODI ➤ FORDÍTÁS

Jolanda Novak Császár

OBLIKOVANJE IN PRELOM ➤ GRAFIKAI SZERKESZTÉS ÉS TÖRDELÉS

Bos&Graf ≈ Marko Suhoveršnik

TISK ➤ NYOMDA

Salve d. o. o. Ljubljana

NAKLADA 500 izvodov ➤ PÉLDÁNYSZÁM 500 példány

PROJEKT ➤ PROJEKT

Rokodelska akademija 2 ➤ Kézműves Akadémia 2 (2011 – 2014)

Operatívni program Slovenija – Madzarska 2007 – 2013 ➤

Operatívni program Szlovénia – Magyarország 2007 – 2013

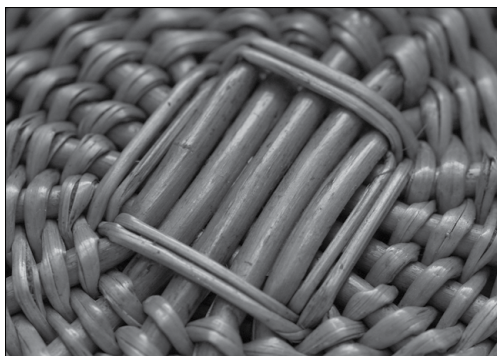
Operáció delno finansíra Evropska unija, Evropski sklad za regionalni razvoj ➤ A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg

Usposabljanje za slamokrovca, 2013

Zsúpkészítő-képzés, 2013

Foto/fénykép: Matej Šoster

Pletena košara iz šibja

Fonott vesszőkosár

Foto/fénykép: Matej Šoster

Rokodelska akademija 2 ➔ Kézműves Akademia 2

2011 ➔ 2014

